

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولک آلپ

پیل - ۱ صانی - ۶
نسخه‌های ۱۰ فروشد

آبونه‌های شراعتی

سه لک : ۵۰۰
آلای آیلای : ۲۰۰
فروشد

کولک و مجموعه

اداره‌های

دیاریک
مکرمات داتره‌سند
ولایت مطبعه‌سی
تلفرافیا : دیاریک
کولک مجموعه

۱۳۴۰
۱۹۲۲-۱۳۳۸

هفته‌ده بر چیقار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعه‌ده

۱۵ ذی‌القعدة سه ۳۴۰ بازار ایرتسی ۱۰ تموز سه ۳۳۸

مصاحبه :

فلسفه‌یه و غرو

بر شویدر . . بوکله فصیحدر ، دبدیکز
زمان آکلاسیلیرکه . بوکله کوزلدر ، دیمک
ایسته‌ورز .
« غلط مشهور لغت فصیحدر داما
فصیحدر ، دبدیلدی وقت آکلاسیلیرکه

قیمتار ، اقتصادی ، مافلوی ، بدبی ،
اخلاقی ، دخی قیمتار نامیه بش نوعدر .
باشقه قیمتار ، بویش نوکله ایچنده‌در .
مثلا لسانیاتده ، فصیح ، بلیغ ، کلرلیک
الده اولونان لسانی قیمتار بدبی قیمتار

خاق هانكي كلمه لري كوزمل كورورسه .
لسانجبار نظر ندمده اونراك فصيح طائمالدير .
براملانك دوشرو اولمسي ده كوزمل اولمسي
ديمكدر ، بر يازينك اي اولمسي ده كوزمل
اولمسي ديمكدر .

حقوق ، سيامي قيمتلرده ، اخلاقي
قيمتلر نوعنه داخلدر . بر ايشك محق .
شروع ، عادلانه اولمسي ، اولنك اي
اولمسي ديمكدر . حقوق ، خالقك اخلاقنه
استناد ايتزه محترم طائيفاز . قانون .
قوتى ، ملي اخلاقه اويفوناقدن آلمازسه
مطامع اولماز . سيامي قيمتك اساسي ده
شان در . ملتى تهليك لردن قورتاران بر
قهرمانه شانلى ، هنوانى و بربلير . سيامي
بر قوت ، آنجق شانلى رشخصيتك ياخود
شانلى شخصيتلرك چوره سنده تشكىل ايدم بيار .
افكار عامه ، ولايت عامهك آنجق شانلى
الدرده بولونديقى كورورسه تصويب ايددر .
شانلياق ، بكي بر سيامي قونه باشلانديج
اولدينى كي ، شانمزلق ده همنوى بر
اجلال و شهمته نهايت ويره بيار . نارينجى
بر شوكته مالك اولان بر سرى ، وطنك
استقلال و حرى قى ، كندى - فنا آكلاشيلمش
منفعتى - ايچين ، لك خان دوشمانلره ساندني
آند هارلاق بر ماضي دن قالان بوتون شان

ايزلرخي در حال غيب ايدر . ديكه كه سيامي
ولايتك منبى اخلاقي قهرمانلار ك ، صاحب ارينه
ويرديكي شان در . بر آدامك شانلى
اولمسي ، جوق اي اولمسي ديمكدر .
او حالده ، شانلى ، صفتي ده ، اخلاقي
قيمتلردن بري افاده ايدر .

قيمتلرك مادي شائينلردن فرقى آكلاقي
ايچين براز تعميق ايدم :

۱ - قيمت مفهومه ابتدا اهميت
ورن ، اقتصاد علميدر . حقى ، بعض
اقتصادچيلرجه ، اقتصادك آكلاشيامسي ،
« قيمت » ك تعريف ايديله سنه باغليدر . بويك
اولدينى حالده ، اقتصاد علمى ، قيمتك
حقيقى ماهيتنى ميدانه قويمه مادي . زيرا ،
بو علم ، قيمتى يالكر اقتصادي قيمتدن عبارت
ظن ايندى . حال بوكه قيمتى تعريف ايدم بيايمك
ايچين ، قيمتك بوتون و علمي كوزا و كنده
بولوندورمق لازمدي .

اقتصاد علمى ، قيمتك ثمنى مادي
قائده ده بولق اميدنه دوشدى . دور قابه
نظراً اشياك قيمتى فردى ياخود اجتماعي
قائده سيله اولچولمش اولورسه ، انسانيلرك
اونه دن برى قبول ايندكلى قيمتلر ساسله سي
باشدن باشه ديكشمك لازم كليز . « قيمتك
تملى قائده در ، نظريه سنه كوره ، زائد اولان

احتیاجاره هیچ اهمیت ویرمه مک ، یالکز ضروری اولان احتیاجاره اهمیت ویرمک افتضا ایدر . بوتاقیه نظراً ، زواندن اولار شیار مفقود اولورسه حیانتک فعالیتلرندن هیچ ربیه خالی کلز . هله ، (لوکس) اشیایه عطف ایدیلان قیمتار بوس بوتون مسرفانه در . بوتونلرک حصوله کتیردیکی فائده ، کندیلاری ایچین صرف ایدیلان مبالغلری اوده یه من . بعضی نظریه جیلر ایسه ، لوکس اشیایانک قیمتلی بوس بوتون هیچه ایندیرمک ایستلر . حابوکه حیاته باقارسیق ، انسانلر آراسنده اک قیمتلی شیلرک لوکس اشیا اولدیغی کورور . کوزله صنعتلر همومیتله ، لوکس اشیایا نوعنددر . صنعتکار ابداع ایدرکن ، هیچ بر فائده نلک حصولی دوشونمز ، چوجوق ، اویونجاقلریله اویشارکن ، ناسل بر فائده پیئشنده قوشمیورسه ، صنعتکارده اوله در . صنعتکارده ، چوجوق کی یالکز کندی ذوقی ایچین شعر یازار ، رسم بابار ، شرقی سوبلر ، رقص ایدر .

دوشونوش ساحه سنده ده معاقله =
سپه کولاسیون ، عینی حاله در . معاقله ، هیچ بر فائده نی امل ایدمکمزین ، هیچ بر عملی تمبلیقانی استه . اف ایتمکمزین ، صرف دوشونمک ایچین دوشونمکدر . عملی

احتیاجارک سوقیله وفائده ثابتمی مقصدیله بایلان دوشونوش ، تدبیر ، آدی و بیلیر . فن آداملری مدبریه صاحب کیسه لر در . فیلسوفلر ایسه معاقله صورتنده دوشون کیسه لر در . انسانیت ، الک اسکی زماندن بری ، کوزمل صنعتلرکی ، فاسفی معاقله نی ده اقتصادی قیمتک فوقنده طانیشددر . بوتونده عمومی تاقینک بویه اولدیغی کوریورز . ذهنی حیاتکی ، اخلاقی حیانتکده بدیی جهتی وارددر . الک وکسک ، فضیلتلر ، اجتماعی انتظام ایچین در حال ایفاسی لازم کن قاعدلی ووجوبی وظیفه لرک اجرایی دکلدر ، بلکه ، وجداندن کندی کندیته قوپوب کن واکثریا نفسی ابدال ، ماهیتده کورولن حر و ظلمه منز فداکارلر در . بعضی فضیلتلر واردرکه فائده جی آداملر اولری مجنونانه تلقی ایدرلر ، حال بوکه بوفضیلتلرک بویوکلکی مجنونانه اولملرینک نتیجه سیدر . مثلاً ، شهنامر ، فقیرلره شفقت و یاردیمک ، جمعیتک ای آکلاشیلش منفعتمنه غایر اولدیغی اثبات ایستدی . بوتیکله برابر اولنک واثباتی ، بوتون انسانلرک بوحر کته بویوک برفضیلت نظریله باقیمه نی منع ایدمده . ذهنی و اخلاقی حیاتلرکی ، دینی حیانتکده بدیعایی وارددر . امام عالی چوریوررکه

۱. بسم الله عبادتم ، نهجنت اميدله در ،
 نهجه جهنم قورقوسيله در . صرف بو عبادتاردن
 درونی بر ذوق آلدیقم ایچیندر . مسلمانلرک
 اک بوبوک ولیلرندن اولان ، رابطه عدویه ده
 بوسوزک عینی سوله مشدر . کوریلورکه
 دینی عبادتله ده اک یوکسکی بی منفعت
 اولانیدر . بونیجه بی ، دین نظر نه الهک
 فلهرینه اسناد اولونان وصف دزه چیقاره .
 ییلیرز . اسلام الاهیاتجیلرینه کوره ،
 الهک فلهری ، مالی بالاغراض ،
 دکلدرد . دیمک که فلهرک اک بوسک اولانلری
 خوضسز ، عوضسز ، پایامش اولانلریدر .
 بر حدیث شریفه کوره . اسلام اخلاقک
 منتهای ، فردلری ، اخلاق الاهیه الیه
 تخلق استدیمرکدر . شیمدی ، بونک
 نه دیمک اولدینی آلاشیلبور : انسانلرک
 اخلاق الاهیه الیه تخلق ایتمی ، اک بوبوک
 فداکارقلری خوضسز ، عوضسز ، کوسترسز ،
 افتخارسز یا بسمی دیمکدر .

بواقده لر بزه قیبتلر ده ، فائده به ارجاع
 ایدله من بدیمی بر ماهیت اولدینی کوستردی .
 بوماهیت ، حتی اقتصادی قیمتله یله
 واردد . مثلاً لوکس اشیانک چوق بهالی
 اولمی ، چوق نادر اولدینی ایچین دکل .

بلکه زیاده سیه تقدیر اولوندینی ایچیندر .
 ۲. الماس ، الیه ، ایچی ، بونک و کری ، نه
 چوق نادر اولملرندن . نهجه بر فائده بی
 ساز بولوغه لرندن . بونلردن داهانادر ،
 داهاناده لی بر چوق طاشلر واردد که بهاجه
 هیچ بر امتیازلری یوقدر .

بونشر بیلردن آلاشیلبورکه ، حیاتک
 بودجه سی بر چوقلرینک ظن استدیکی .
 آز زحمته مقابل چوق منفعت استحصاله
 چالیشمق ، قاتوته تابع دکلدرد . پاشاق ،
 دایما بوبوک تهله کله آتیله رق ، بوبوک
 مصرفله کیربشهرک بوبوک وجدلری
 آرامقدر . بوندن دولاییدرکه انسانلرجه
 اک قیمتلی اشیاء ، کندیلری ایچین اک فائده لی
 اولان شیاء دکل ، اک چوق وجدلورن
 شیلردر .

۳ — دینی ، اخلاق ، بدیمی
 معاقلوی ، اقتصادی قیبتلرک فائده الیه
 اولان رابطه سی تدبیرک استک . شیمدی ده
 بونلرک فائده اولدقلری اشیانک مادی طبیعتله
 علاقه دار اولوب اولمادینی آرایلم :
 حکملر ، (شاییت حکملری) ، (قیامت حکملری)
 نامرله ایکی به آریایم . شاییت حکملری
 اشیاء مادی طبیعتلرندن صادر اولان وصفلری
 اسناد ایدر ، و شکر طائیلر ، سولفاتو آجیدر ،

شبهه‌سز ، سنجافاك بوبوك قيمي مادی
طبیعتدن صادر اولش دكلدر . انسانده ،
عضو نجه رحیوانك عینیدر . فقط ،
سوقاقده رحیوان لاشمی کورولدیی
زمان ، بالکز موفك تمیزلکی نقطه‌سندن
اهمیت آلیئر . حال بوك برانسان جنازه‌سنة
تصادف ای دیلسه ، اخلاق تاثردن دولایی
اوراده بوبوك برنجیم . بوبوك برخلایان
وجوده کلب . دیمك انسانه ویریلن قیمت
عضویتدن دولایی دكلدر . برپوسته پولی
برکاغد پارچه‌سندن عبارتدو . بواغد پارچه‌سندن
زوتی تولید ایده‌جك هیچ برمادی خاصه
یوقدر . فقط ، بویوسته پولی هم
بوبوك برروته باعث اوله یلیئر . الماسه ،
ایغینك ، کورکله دانته لایك قیمتلی
مودانك کیفته کوره دیکشدرده . هیچ شبهه
یوق بونلرك مادی طبیعتلی دكلدر .
بواقده‌لردن آکلاشیلیورک قیمت ،
هم فوق‌المنفیه ، همده فوق‌الماده رماهیتدر .
قیمت حکملرنده ، مجرد عقل حاکم اولمادی
ایچین ، قیمتلر عینی زمانده فوق‌العقل
رماهیتدر . کورولوبورک انسانك اك
چوق اهمیت ویردیك عقل ، ملکی
بالکز شاییت حکملرنده حاکم اوله یلیور ،
قیمت حکملرنده حاکم اوله یور ، قیمت
حکملرنده حاکم اولان حساسیت زدرکه اوکادقلب

آتش یاقار ددیبکمز زمان ، بو حکملرمز
برر شاییت حکمیدر . ذیرا ، طایلیق شکرک ،
آجیاق سولفاتونك ، یاقیجیلق آنشك
مادی طبیعتده موجوددر ، شوشی مقدس ،
ابی یاخود کوزه‌لدر ددیبکمز زمان ،
بو حکملرمز برر قیمت حکمیدر ، بعضی
نظریه‌جیلره کوره شاییت حکماری کی اشیانك
مادی طبیعتدن صادر اولدی ایچین ،
قیمت حکملریده شاییت حکملری کی
اشیانك مادی طبیعتی کوسریر . حال بوك
برچوق احوالده ، برشپنك مادی خاصه ،
لریله کندیشته ویریلن قیمت آراسنده هیچ
بررابطه موجود دكلدر .

مثلا ، حجرالاسود اسلامیتده چوق
مبارک برطاشدر . امانات مبارک چوق
مبارک طایلیق معزز برکذارلردر . فقط
بونلرك مبارک کی ، جبرالاسودك ، یاخود
امانات مبارکك مادی جوهرلرندن ایبری
کلبور ؟ شبهه‌سزکله خاییر !

وطنك سنجافیه چوق معزز ،
چوق مهترمدر . محاربه‌ده سنجافاك
دوستان الله یکه‌مهمی ایچین ، بیکرجه
عسکرلک حیاتلری فدا ایتدکلی چوق کره
کورولمشدر . حال بوك سنجاق ، برصیرفته
طالبلمش رنگلی برقوماشدن عبارتدر .

حالتہ کثیر مہی غاہ اثخان ایدن بر کیمسدر .
 اکثر آدم لک عقیلہ قلبی آرا سندنہ
 کندیلکنندن بر آھنک و وفای بولوندنی ایچین
 بونی کیمسدر لک فلسفہ بہ احتیاجی بوند .
 فقط ، عقلیہ قلبی آرا سندنہ شدنی مجادلہ
 موجود اولان بعضی کیمسدر دہ واردک
 بونلرک بوحالندن قورتولمسی ایچین بیکانہ چارہ
 فلسفہ بہ دوعرو کیمکدر .

ضیا کولک آلپ

تورک دولتنک تکاملی

(۳)

کوچوک ایل

کوچوک ایل ، د دورت بوی ، ک سیاسی بر
 وحدت حالتہ کیر مہمی دیمکدر . بویلرک
 مطلقا دورت اولمسی ، جہنلرک دورت
 اولمسنندن ایلری کلیر .

کوچوک ایل ، د کوچوک ناویرزم
 آدینی ویرمیلہ جکزی بردنی سیستمہ استفادہ
 ایدر . تورکلرک (بوی) دورندہ ابکن
 دینی سیستماری د توتہ میزم ، اولدینی بعضی
 ایزلردن آکلایایور . بویلرک اتخاادنن
 کوچوک ایل ، تشکل ایدرکن ، بونہ توتہ میزمہک

نامہ ویرسوز . بونوک قرانضہ فیاسو .
 فارندن یا قال دیورک د قلیک باشقہ بر عقلی
 واردک عقلت اولندن خبری بوقدر ()
 قلیقز دینی ، اخلاقی ، بدبمی قیمتاری
 آتار ، اولاردن وحد آلیر بوجدلرلہ
 سعادت ایچندہ یاشار . عقلاز ایسہ قیمتاری
 مادی قارولرہ سوقہ چالیشیر . عقل بواشدہ
 ، وفق اولمساچہ عقل ایلہ قلب آرا سندنہ
 قات شدنی بر مجادلہ باشلار .

بوجدلرہ ، آشغیدہ کی اوج صورتدن
 ریلہ ماسنہ نیر : یا عقل ، قلبہ غایہ چالہرق
 اونی استبدادی آلتنہ آلیر . اوزمانہ ،
 وعقلک صاحبی مادہ جبارکی بوتون قیمتاری
 انکار ایدر یاخود قلب ، عقلہ غالب کلہرک
 اونی نعلکی آلتنہ آلیر . اوزمانہ ، بونلرک
 صاحبی ، سرتیون کی معقولانہ هیچ اہمیت
 ویرمن . یاخود ، عقل ایلہ قلب ، مشترک
 نقشہ نظرلر بولہرق آرا رندہ آکلایشیرلر
 وھرابی طرفی رہ . هیچ رمساعدہ وفداکارا قی
 یاقسزین . تطمین ایدجی جامع بریسنم
 وجودہ کثیررلر . اوزمانہ ، بوسیستمک
 صاحبہ فیلسوف اولدی دیرز .

دیمکک فیلسوف عقابلہ قلبی تالیفہ
 چالیشان ، مثبت عامارلہ قیمت دیونلری
 آرا سندنہ کی اخلاقی دانمی بر صلح وآھنک